तुष्ठितं स्यादिति तर्कयितुं शक्यते होलाकाया नित्यत्वे मानाभावेन काम्यत्वात्। न हि सर्वमेव श्रुतिविहितं काम्यं सर्वैः सद्भिरनुष्ठीयते न वैकस्य कर्त्तुर्विधानमन्यस्य तन्निषेधयति येनाप्राच्यानां निषिद्धाचरणेनानिष्टजनकतासाधनार्थं तत्पदमर्थवत् स्यात्। अत च शास्त्रदीपिकाधिकरणमालादायभागप्रभृतिषु प्राच्यानामिति पाठः। प्राच्यास्तत्र शास्त्रीयाः ते च सुमेरुलङ्कयोर्मध्ये या रेखा ज्योतिःशास्त्रादौ प्रसिद्धा तस्याः पूर्वदेशीयाः प्राच्याः न तु गौडदेशावधिकपूर्वदेशीयाः। तस्याः पश्चिमदेशीयास्तु पाश्चात्याः। एतेन प्रतीच्यानां तथाचरणमिति स्वदेशाभिप्रायेणैव गौडीयेनोदीच्येन लिखितं तच्चेयं गौडीयानामेव श्रुतिकल्पनम् अप्रत्यक्षवेदानां तथा चाव्यवस्थितश्रुतिकल्पना स्यात् न चायमपि दोषः विशेषकल्पने भविष्यति तथा सति पार्थसारथिमिश्रादिभिर्निबन्धृभिरयमप्युद्भावितः स्यात् न चैवम्। तस्माज्ज्योतिरादिशास्त्रप्रसिद्धप्राच्यादिमादायैवेयमाशङ्केति"।

हौ अव्य० ह्वे–डौ नि०। १सम्बोधने २आह्वाने च मेदि०।

होड़ अनादरे गतौ च भ्वा० आ० सक० सेट् ऋदित् चङि न ह्रस्वः। होडते अहोडिष्ट।

हौत्र त्रि० होतुरिदम् उद्गा० अण्। तस्य भावः कर्म वा युवा० अण् वा। १होतृसम्बन्धिनि २तत्कर्मादौ न०।

ह्नु चौर्ये अदा० आत्म० सक० अनिट्। ह्नुते अह्नोष्ट।

ह्मल चलने भ्वा० प० अक० सेट्। ह्मलति अह्मालीत्। घटा०। प्रह्मलयति अनुपसर्गस्य वा ह्रस्वः।

ह्यस् अव्य० गतेऽहनि नि०। गतदिवसे अमरः।

ह्यस्तन त्रि० ह्यस्+भवार्थे ट्युल् तुट् च। गतदिवसभवे त्यप्। ह्यस्त्योऽप्यत्र त्रि०। [हृद्धिः। ह्लगति अह्लगीत्।

ह्रग संवरणे भ्वा० पर० सक० सेट् घटा० एदित् सिचि न

ह्रद पु० ह्राद–अच् नि०। १अगाधजलाशये अमरः। २किरणे रामाश्रमः। "ह्रदवारि वह्निजननं मधुरं कफवातहारि पथ्यञ्च" राजनि० तज्जलगुणा उक्ताः।

ह्रदिनी स्त्री ह्रदोऽस्त्यस्याम् इनि। नद्याम् अमरः।

ह्रप भाषणे चु० उ० सक० सेट्। ह्रापयति ते अजिह्रपत् त।

ह्रस रवे भ्वा० प० सक० सेट्। ह्रसति अह्रसीत् अह्रासीत्

ह्रसिमन् पु० ह्रस्वस्य भावः इमनिच् ह्रसादेशः। ह्रस्वतायाम्

ह्रसिष्ठ त्रि० अतिशयेन ह्रस्वः इष्ठन् ह्रसादेशः। अतिह्रस्वे

ह्रसीयस् त्रि० अतिशयेन ह्रस्वः ईयसुन् ह्रसादेशः। अतिह्रस्वे। स्त्रियां ङीप्।

ह्रस्व न० ह्रस–वन्। १परिमाणभेदे २तद्वति ३खर्वे च त्रि० अमरः। एकमात्राकालोच्चार्ये ४लघुवर्णे पु० राजनि०। ५क्षुद्रपर्ण्यां ६नागबलायां भूमिजम्बूवृक्षे स्त्री राजनि०।

ह्रस्वकुश पु० नित्यकर्म०। श्वेतकुशे राजनि०।

ह्रस्वगर्भ पु० ह्रस्वो गर्भो यस्य। कुशे रत्नमा०।

ह्रस्वगवेधुका स्त्री नि० कर्म०। नागबलायाम् अमरः।

ह्रस्वजम्बू स्त्री कर्म०। क्षुद्रजम्बूवृक्षे रत्नमा०।

ह्रस्वदर्भ पु० नित्यकर्म०। श्वेतकुशे राजनि०। [क्याम् राजनि०

ह्रस्वदा स्त्री ह्रस्वैरपि दीयते छिद्यते दो–खण्डने क। शल्ल-

ह्रस्वपत्रक पु० ह्रस्वं पत्रमस्य कप्। १नगजमधूके (मौल) २अश्वत्थाङ्गे स्त्री राजनि० कापि अत इत्त्वम्।

ह्रस्वफला स्त्री ह्रस्वं फलमस्याः। भूमिजम्बूवृक्षे राजनि०

ह्रस्वमूल पु० ह्रस्वं मूलमस्य। रक्तेक्षौ राजनि०। [अमरः।

ह्रस्वशाखाशिफ पु० ह्रस्वा शाखा शिफा च यस्य। क्षुपे

ह्रस्वाग्नि पु० ह्रस्वः अग्निरस्मात् ५ब०। अर्कवृक्षे शब्दच०।

ह्रस्वाङ्ग पु० ह्रस्वमङ्गमस्मात् ५ब०। १जीवकौषधे अमरः। ६ब०। वामने २खर्वे त्रि०। कर्म०। ह्रस्वे अङ्गे न०।

ह्राद स्वने भ्वा० आ० अक० सेट्। ह्रादते अह्रादिष्ट।

ह्राद पु० ह्राद–भावे घञ्। १शब्दे हेमच० अच्। २शब्दकारके त्रि० ३हिरण्यकशिपुपुत्रभेदे पु० पुराणम्।

ह्रादिनी स्त्री ह्राद–णिनि ङीप्। १विद्युति २वज्रे अमरः ३नद्याम् राजनि० ४शल्लक्याञ्च शब्दर० ५ह्रादविशिष्टे त्रि०

ह्रास पु० ह्रस–घञ्। १शब्दे त्रि० २अपचये च।

ह्रिणी लज्जायाम् कण्ड्वा० आ० अक० सेट्। ह्रिणीयते अह्रिणीयिष्ट।

ह्रिणीया स्त्री ह्रिणी–यक् भावे अ। लज्जायाम् अमरः। पृषो० ह्रिणिया इत्यपि तत्रार्थे भरतः। [ह्रेपयति ते।

ह्री लज्जायां जु० प० अक० अनिट्। जिह्रेति अह्रैषीत्। णिचि

ह्री स्त्री ह्री–सम्प० भावे क्विप्। लज्जायाम् अमरः।

ह्रीका स्त्री ह्री–कक्। १त्रासे उणा०। २लज्जायां त्रि० कौ वा रस्य लः तत्रार्थे।

ह्रीकु त्रि० ह्री–उन् कुक् च। १लज्जिते। २सज्जने ४जतुके ५त्रपुणि च उणा०। वा रस्य लः। [ह्रीत्।

ह्रीच्छ लज्जायाम् भ्वा० प० अक० सेट्। ह्रीच्छति अह्री-

ह्रीजित त्रि० ३त०। लज्जाशीले जटा०।

ह्री(त)ण त्रि० ह्री–क्त वा तस्य नः। लज्जिते अमरः।

ह्रीवेर(ल) न० ह्रिये लज्जायै वेरमङ्गमस्य क्षुद्रत्वात् पृषो० वा रस्य लः (बाला) क्षुपभेदे पृषो०। ह्रिवेर तत्रार्थे रस्य